

102. On. Palatul Cultural Arad

DIEVPELUL

Săptămânal independent • Inscris sub Nr. 13/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE: Un an 200.— Pt. banchi, industrii, toate inst. part. și publ. 2000.—

Director: DASILE I. OSTOIA

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA: ARAD Str. CLOȘCA Nr. 7, Tel 10-91

10 MAI

10 Mai, sinteză de mărăște semnificații patriotice, este însemnată în calendarul Neamului românesc, ea zi de cea mai mare sărbătoare națională.

10 Mai simbolizează REGA TUL, INDEPENDENȚA, INCORONAREA și UNIREA cea mare, cari s-au realizat în această zi!

La 10 Mai, 1866, a intrat în București nou Domnitor, preștând jurământul de credință, că va păstra pământul României neșirbit și va domni după Constituție.

La 10 Mai, 1877, evenimentele din această zi, au făcut din țara noastră vasală, o țară independentă, scuturând definitiv jugul vasalității turcești, proclamându-se independența României și asta însemna dreptul țării de a

trăi liberă și de sine conduce cătoare.

La 10 Mai, 1881, Domnitorul României, s'a încoronat ca Rege, sub numele de Carol I, cu o coroană făcută din oțelul tunurilor captură te la Plevna, iar prima Regină a României, Elisabeta, su pranumită „Mama răniților”, cu o cunună de aur.

La 10 Mai, 1918, s'a realizat visul nostru milenar: Unirea tuturor românilor, prin care s'a ajuns la integritatea națională, realizată din sentimentul de jertfă al strămoșilor.

Anul acesta, după ce am trăit zile de apocalips, ziua de 10 Mai, — zi deapururi slăvită de români — zi de mare însemnatate istorică pentru unui viitor și mai glorios.

fost sărbătorită cu participarea tuturor românilor, nu

Lumea românească, înrământată de desfășurare evenimentelor, a putut desprinde din pasul de defilare al trupelor, din căderea impresionantă a armatei de para-

dă, sensul eroic al evenimentelor istorice, realizate în ziua de 10 Mai, cari evocă elanuri și biruințe. În aceste evocări se oglindesc viteză românească, viteză predecesorilor noștri, cari pentru idee și pentru biruință idealul n'au precupeșit jertfa și totodată este un izvor dă-

tător de puteri sufletești neegalate, pentru realizarea unui viitor și mai glorios.

ANGELA V. OSTOIA

Sărbătorirea zilei de 10 Maiu la Arad

Ziua de zece Maiu, sărbătoarea sărbătorilor noastre naționale, a fost serbată la Arad, cu un fast deosebit.

Am văzut defilând, tinerile

văstare ale nației — viitori definiți jugul vasalității turcești, proclamându-se independența României și asta

asa cum l-au avut Româniai totdeauna, ostașii țării.

Sărbătorirea zilei a inceput cu „Te-Deum”-ul dela

Catedrală. La sfârșitul servi-

ciiului divin, a vorbit dl. ge-

neral de brigadă Manu, sub-

liniind importanța zilei, care

a terminat, elogiuind conduce-

rea actuală, pe M. S. Regele

și care a spus printre altele:

„Trăiască România întregă ostașilor țării și ale publicului.

De făță erau și reprezen-

tanții armatei germane, cre-

dincioși prietenie ce ne leagă.

Apoi în fața Primăriei s'a

făcut defilarea. Au defilat

școlile secundare de băieți și fete, după cari au urmat

premilitarii. La sfârșit a defilat armata.

In tribună erau: P. S. S. dr. Andrei Magieru, episcopul Aradului, d. general Ma-

nă, dl col. V. Mihaleșcu, pre-

fectul județului, dr. Cornel

Radu, primarul municipiu-

ului, dl dr. Gh. Tăutu, prim-

procuror și o seamă de re-

prezentanți ai armatei ger-

mane.

Publicul a aclamat înde-

lung coloanele ce defilau

prin față lui.

După masă, la Palatul Cul-

tural a avut loc un festival,

dat prin concursul corului

din Bârzava, de sub conda-

cerea d-lui Dobrea și al

școalelor secundare de fete.

In suburbiile orașului au

avut loc alte serbări, în care

s'a arătat însemnatatea zilei

de 10 Maiu.

MEG

ESTETICA POETICĂ de LUCIAN COSTIN

I. INTERIORIZAREA

A. Circulația impresiilor

De multe ori era atât de intensivă impresia, dacă trecem printre cératori, schizofi, răniți, etc., că fără să-mi dau seama, după o fugă de impresie, însă care să a intru integrală în fondul meu psihic, fugeam și îmi întorceam privirile. Atât de colosal era efluxul impresiilor, înălțată răne și ne puteam persevera în continuitatea lui. Pentru mine a fost deajuns, că le-am percepuit impresiile cu o străfulgerare. Alt exemplu: tăcerea. Ce impresii radiază din tăcerea obsedantă a unei biserică, ruini, pustii, a unei nopti, etc? Te obsedeză ceva definit? Desigur că da. Tăcerea are substratul ei conturat, din interiorizarea impresiilor se conturează

resențințele și se stratifică în coloratură lor. Nu orice gradă de tăcere te predispune pentru același nucleu de idei: tăcerea unei chihi izolate și a unei catedrale nu e de aceeașă intensitate. Tăcerea unei nopti adânci ori a unui codru e un potențial incomensurabil, are deci și tăcerea sublimul ei în gradări. Ideile perceptive și cumulatoare ale impresiilor vor reține sensorial; să nu se credă că sensorialul e unicul factor generator, sensorial spontan și ideea spontană, sunt factorii indvizibili și indusibili unul de altul. Străfulgerând ideea, în ea e cuprins echivalentul și intensitatea după gradele ei de sensorial. Ideea ca raționament e

găoaceea care ascunde în ea argintul viu, adică sentimentul. Căci în definitiv cuvintele unei limbi, componentele ideilor exprimă făcăre aceea ce căutăm. De exemplu: un verb oarecare, a sfâșia. Imediat răsare în verb sentimentul corespunzător și în el fluidul impresiei. Abstractismul ideii, care n'are un intermediator imediat (impresia) va trebui să o caute și să o reconstruiască, căci fără reconstruirea ei fie teoretică, n'ar putea purcede la o analiză de interiorizare și de aici la coheziunea ideilor.

B. Intensitatea sentimentelor

Pornind dela ideea, că această intensitate are să dea literaturii crăștelele gândirii umane nu numai în poezie, la care mă refer în cadrul acestor modește note de estetică, ci în proză, mă voi reține la

țeleg sub această notiune: intensitatea și fibrele noastre sensoriale. De la nuanță faptului, căci intensitatea unui sentiment emană de la o senzație directă sau indirectă dela un fapt atâtă și intensitatea.

Estatea e un alt intermediu de a percepție. Nu orice vîrstă percepe în acelaș grad. Faza copilariei, a pubertății și a tinereții are un fond psihic predispus de a concepe și a radia sentimentele în altă mă-

sură decât faza bărbătiei ori a senilității. De căte ori e această intensitate aparentă și iluzionantă făcă de faptul propriu zis din care emană ea. De la această variație, naivă poate și indefinită în nuantele ei progresând cu etatea, intensitatea ajunge de multe ori la un raport invers. Adecă, dela intensitatea sublimului într-o poezie puerilă ajungem la o oarecare vîrstă la o

ceeaș celebritate ca altul intensitatea și fibrele noastre sensoriale. De la nuanță faptului, căci intensitatea unui sentiment emană de la o senzație directă sau indirectă dela un fapt atâtă și intensitatea. Etașa e un alt intermediu de a percepție. Nu orice vîrstă percepe în acelaș grad. Faza copilariei, a pubertății și a tinereții are un fond psihic predispus de a concepe și a radia sentimentele în altă măsură decât faza bărbătiei ori a senilității. De căte ori e această intensitate aparentă și iluzionantă făcă de faptul propriu zis din care emană ea. De la această variație, naivă poate și indefinită în nuantele ei progresând cu etatea, intensitatea ajunge de multe ori la un raport invers. Adecă, dela intensitatea sublimului într-o poezie puerilă ajungem la o oarecare vîrstă la o

Lucian Costin
(Continuare în pag. 3-a)

Insemnări pe margine de veac

Idealism și materialism

• Două lumi distincte, două concepții, două atitudini cari se exclud una pe alta ca două elemente antagonice, ca lumina și întunericul, ca focul și apa, ca SPIRITUL și MATERIA.

IDEALISM: Aspirație spre stări superioare de viață spre culmi de spiritualitate trascendentă, situate dincolo de contingentele vieții și ale materiei.

Poem de vis și de lumină, conștiință cu esență vesnică a lucrărilor, cu idea de justiție, cu idea de virtute, cu tot ce este demnitate omenească, muncă, abnegație și jertfă.

Sursă de inspirație fecundă și de elevație morală, idealismul a dat lumii mari prefacei constructive, epoci de glorie, capodoperile nemuritoare.

A dat lumii mari ei legislatori, pe marii ei artiști, splendoarea Atenei, majestatea Romei, miracolul renașterii italiene și înălțarea gândirii contemporane.

Idealism însemnează tot ce este nobil și frumos, tot ce înaltează om deasupra măruntelor patimii, spre culmi, spre idealuri, spre teatrile creațunii.

Acest idealism a dat României epoca lui Ștefan cel Mare, a lui Mihai Viteazul, a săvârșit revoluții făuritoare de istorie a lui Horia, Cloșca și Crișan, Tudor Vladimirescu, Avram Iancu; și a înfășurat în avânturi — revelate de un tragic eroe — epopea unei noastre generații naționaliste dela 1922 începând.

MATERIALISM: Terfel'rei a tot ce distinge pe om de animal, negația cincică a spiritului, a deei de justiție și de cinstire, de demnitate, de sacrificiu.

Insemnează dispreț de muncă, pasărea afacerilor, cultul malcriet, satisfacția simțurilor cărnii, trumful mediocrității.

Materialismul a dat lumii epoci

plut și din el ies aburi negri...

Dar... prin voiața de fier a Omului predestinat neamului românesc, tot aceștia au fost scoși din hrube la lumină zilei. Înțențile lor critice mănușe date în vîltag; din răsturnarea cincică a ordinei morale înțentorau și să culegă în thind roadele muncite de alții, drepturile meritorii, ale muncii.

Ei își continuă deghizat sărbătoarea drăguțului; călăând în păcatele cele sfinte și cele de omeneșire, spânzurând dreptatea și pălmind virtutea. Cazanii lor să a umplut și din el ies aburi negri...

Dar... prin voiața de fier a Omului predestinat neamului românesc, tot aceștia au fost scoși din hrube la lumină zilei. Înțențile lor critice mănușe date în vîltag; din răsturnarea cincică a ordinei morale înțentorau și să culegă în thind roadele muncite de alții, drepturile meritorii, ale muncii.

Doruri judecății lor va veni și ei vor simți cumplita sabia justiției.

Iar ziua aceea nu este departe, ziua osânđei fără de cruce.

CORIOLAN BĂRBAT

Informatiuni

București. — Duminică, la orele 15, Prea Sfântia Sa Arhimandritul Iuliu Scriban a rostit o cuvântare pentru „Ziua temperanței”.

In această amplă cuvântare, P. S. Sa a arătat importanța acestei zile, precum și activitatea Ligii „Temperanta”, care duce o luptă apără împotriva beției, în dorința de a scăpa țara de racila, care o roade.

București. — Duminică seara la orele 20.15, Grupul Etnic German din România, a sărbătorit la Brașov pe croul său Stefan Ludovic Roth, care în aprîga sa luptă să urât cu interesele ardeleni.

Paris. — Zarul francez „Paris Soir” anunță moarlea regelui Natașa, a Sârbei, care a murit la vîrstă de 82 de ani la periferia Parisului.

Sandale de vară
pentru doamne, domni și copii
mare assortiment la

Trătii Apponij

magazin de încălțăminte și modă bărbătească
Arad, vis-à-vis de Primărie

Cel mai lung tunel submarin din lume

De curând a fost terminat tunelul submarin între Maji și Shimonoseki. Acesta lengă cea mai impor-

Un nou port olandez

Chișinău înainte de 10 Mai 1940 se făcea din ce în ce mai simțită nevoie de creierii unui port la sfârșitul dăguii care duce spre Marea Yssel. În scurt timp se vor începe lucrările de construcție pentru acest port, planurile fiind de acum terminate. Portul va avea un bazin lung de 1000 m. și lat de 550, având o intrare de circa 160 m. Deasemeni vor fi construite depozite și instalații de imbarcare și debarcare. Cheltuielile se vor cifra la 55.000 florini olandezi.

URANIA
Telefon: 12-92

Azi! 3, 5, 7.15, 9.15

Filmul Aviației Germane

„POUR LE MERITE”

Intemeierea Statului Național-Socialist
Jurnal ONC și UFA:
Intrarea trupelor Germane în Jugoslavia

Cinema CORSO
Telefon 23-64

Repr.: 5, 7.30, 9.30

Mii de spectatori admiră în fiecare zi cel mai bun film al renumitului

GARRY COOPER

Adevărată glorie

cu Reginald Owen și Andrea Leeds

Cel mai nou jurnal!
Inaintarea trupelor Germane în Jugoslavia

Regina Natalia a fost mama regelui Milan Obrenović, asasinat de olieri sărbări și aruncat din fereastra conacului.

Sofia. — În cursul zilei de Sâmbătă, d. ministrul Popoff, al Bulgariei, a făcut o vizită la Legația sa din Sofia.

În decursul conversațiilor a accentuat importanța preconizată prezenta aprecierii reciproce dintre cele două popoare.

New-York. — Agenția „Stefan” anunță că, 90 de cetăteni italieni au fost deluși în Statele Unite și internați în lagăre.

Se scoate în relief că acești italieni fac parte din grupul care a luat parte la expoziția din America și din cauza evenimentelor declanșate în ultimul timp, nău mai avut posibilitatea de a se întoarce în Italia.

Putem conta pe un timp mai frumos

și odată cu acesta, se pune și iubostimea îmbrăcămintei de vară. Magazinul de modă Ilie Moțiu din Arad s-a îngrijit din timp, cu toate greutăților situației de astăzi, să satisfacă pe deplin cerințele Doamnelor și să-i asortează magazinul cu articolele cele mai variate, cele mai frumoase și cele mai bune.

Printre materialele care se vor pune în vânzare, va produce surprindere o stofă pentru haine, care se găsește în diferite culori și a cărei preț nu va fi mai mare ca prețurile din timpurile normale. Precum suntem în formă, firma populară Ilie Moțiu va servi clienții săi cu prețuri surprinzătoare de avantajoase.

Coitul vesel

Pedanterie

Nu sunteți de părere că ar fi împul să-mi plătiți pînă la ce vom pus acum un an?

— Da, m-am gândit adesea la acest lucru, dar să menținem ordinul numerieă.

Păță acum n'am plătit nici până la...

Eroul...

— O vezi? Ce mândră e, deși eu i-am salvat viața.

— Cum?

— Am cerut-o de soție și mi-a spus că mai bine se spânzură decât să se mărite cu mine.

— Ei și?

— N-am insistat, ei am fugit!

Câți km pe oră fac animalele?

Intre animale, recordul de viteză îl dețin leopardul și ogarul. El aleargă 1½ km pe minut, fiind astfel în stare să țină „pasul” cu automobilul. Si peștii înaintează cu o viteză mare, somnul făcând, de pildă, 10 km., iar tonul 70 km pe oră. Rândunica înșă sboară chiar 160 km. pe oră.

AVIZ

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 15 Maiu a. c. la orele 11 a. m. se va ține la direcționea Intreprinderii Comunale din str. M. Scaevola 9–13 o tratare directă pentru închirierea pe sezonul de vară a anului 1941 a gheretei de lemn construită pe Malul Mureșului lângă uzina de apă, pentru văzării de răcoritoare și alimente. Ofertantii pe lângă clădira oferită vor depune și o garanție de Lei 5.000.— (cineamii) în numar.

Condițiile de licitație se pot vedea în orele de serviciu la Direcționea Intreprinderii Comunale.

DIRECȚIUNEA

Cetății și răspândiri Drapelul

Soluție

Un cetățean, contribuabil, avea multe neplăceri cu perceptorul, în timpul din urmă, cum nu se mai plângă de pacostea lor, fu întrebă:

— Cum stai cu perceptorul?

— M-am aranjat cu el.

— Cum?

— Mi-am măritat fata cu el și de atunci, de teama soacrei, nici în vizită nu mai vine la noi, dar mi-te după impozit..

COLȚUL LITERAR

Poem cu soare

ANEI

Când cerul vânăt stoarce lumina peste ape
Ios peșterorii gingași cu solzii aurii,
De tulbură seninul din ochii mei uimiți
Și de atâtă fericire mi-e frică să nu-mi scape...

Pe punțile de vise sunt zâmbete de soare
Si florile de raze usoare peste gene,
S'au pogorât în suflet pe a gândului ogoare
Si s'au a-strâns cu toate'n a dorului poene.

Alex. S. Jebeleanu

Primăvara mea de vise

Zarea varsă adânc lăcere,
In dimineațe de sărbătoare;
Eu mă gândesc adânc, să-ți scriu
Si să-ți îmぶorăre.

Vreau să-ți scriu ca niciodată
Din a înimi creolă,
Din al gândului drumeag;
Să-ți trimitem aureolă.

Mără mea apasă tocul,
Sîrcele sâsăreni tîrle
Si din sufletul-mi se varsă;
Primăvara de cuvinte.

Tu la fel să-mi scrii iubito!
Despre toate căle's zise...
De al lulului refugiu;
In primăvara mea de vise.

GHEORGHE C. ROU

Întâia strofă

Adânc vu'a în noapte vânlul,
Lovindu-se mereu de horă;
In pod plezneau grinzile de corn,
Si ienos, fumea pământul..

Illi strângem înecet trup'șorul...
Iti sopteam că esti frumoasă...
Luna ne privea sfioasă;
Si pe sănii tăi de piatră
Imi rezinam înecet căp'șorul!

Noi ne-am pus de strajău poartă
Străjind a Lunei drum,

Si peascuns
Zâmbeai într'u...
Si-atunci în părul tău balaiu,
Pierdut-am...
Luna...

Si vorbeam aşa agale,
Gură'n gură

A. GH. STOIA

Ca flăcăi,
Cu fet'ele pe vale...

Eu râd mereu...

Eu râd mereu
De dor, de chinuri, de nefericire,
De visuri, de iluzii, de dureri.

Eu râd de parcă lumea'ntreag' ar rânde
Sub farmecul celei mai dulci plăceri.

Eu râd mereu
De toată viața și de fiercare,

De orice rază, sunet sau cuvânt,
De rău, de bine, de iubire, ură, —

Ridicol mi se pare-acest pământ.

Eu râd mereu

De toți ceilalți, cu-atât mai mult de mine,
De suferința mei râd mai cu foc,
Cu lacrimi mari, ca un bufon aproape,

Mă prăpădesc de râs în orice loc.

Eu râd mereu...

Verona Brates

Zori

Zorile,
Surorile,
La porți de ceață
Băt, căci zeul nopții
L-ea închis în dimineață.

Ostașii nopții —
In dosul porțu —
Baricadează ceață
Cu bulgări de rouă
Să-și apere viața.

Mândrul soare
Pe răzoare —
Iși svârlă săgețile
Cu vârful de foc, —
Ce fărâmă cețile.

Lună nouă
Ruptă'n două...
Pe culmi de ceață
A'nghețat de frică
Albindu-se la față.

Ostașii nopții —
In dosul porții —
Pornesc în retragere,
Căci poarta de ceață
S'a pornit spre spargere.

Zorile
Surorile —
Pe cioburile ceții,
Zburând de bucurie,
Trag hora dimineții..

GH. HUDEA

Nouile tarifuri pe**Calea Ferată Electrică Arad-Podgoria**

Calea Ferată Electrică și transporturi coletărie. De asemenea pe data de 1 Iunie se sporesc în general tarifele de măruri în vigoare la data de cu 25% și toate taxele tarifate pe re pentru călători. Pe aceeași dată se majorează cu 25% asă dată se va spori și tarifele de bagaje.

Directiunea

Pe aceeași dată se majorează ful abonamentelor cu 25% și tarifele de bagaje.

Noul mers al trenurilor în gara Arad**Sosirea:**

Brad, motor	0.19	Vașcău, personal	1.52
Timisoara, personal	1.32	Teiuș, personal	3.05
Teiuș, personal	5.29	Cermeiu, motor	5.05
Bucuresti, accelerat	5.41	Lökosháza, accelerat	5.51
Vașcău, personal	6.23	Timișoara, personal	5.52
Curtici, personal	6.58	Pecica, motor	6.08
Timișoara, motor	6.59	Brad, motor	6.30
Pecica, motor	7.08	Curtici, personal	7.28
Nerău, motor	7.10	Timișoara, motor	7.29
Timișoara, personal	8.38	Nerău, motor	7.39
Lökosháza, personal	9.00	Grăniceri, motor	8.04
Brad, motor	9.32	Teiuș, personal	9.35
Curtici, personal	11.25	Lökosháza, personal	10.00
Cermeiu, motor	12.12	Battonya, personal	10.19
Battonya, personal	13.03	Timișoara, personal	10.25
Teiuș, personal	13.10	Brad, motor	11.30
Timișoara, motor	15.12	Teiuș, personal	13.30
Pecica, motor	15.55	Curtici, personal	13.31
Teiuș, personal	16.59	Vașcău, motor	13.35
Timișoara, personal	17.37	Grăniceri, motor	14.25
Lökosháza, personal	17.41	Pecica, motor	14.30
Pecica, motor	17.51	Vașcău, personal	15.21
Grăniceri, motor	18.18	Pecica, motor	16.45
Vașcău, motor	18.30	Lökosháza, personal	17.24
Brad, motor	19.22	Nerău, motor	17.39
Teiuș, personal	19.58	Timișoara, personal	17.55
Nerău, motor	20.37	Lökosháza, personal	18.25
Timișoara, personal	21.02	Brad, motor	19.25
Pecica, motor	21.17	Pecica, motor	20.06
Vașcău, personal	21.24	Timișoara, motor	20.18
Lökosháza, accelerat	21.38	Timișoara, personal	21.43
		Bucuresti, accelerat	21.52

Plecarea:**Fabrica de ghiață „FLORA”**

Arad, Bul. Reg. Ferdinand 33

vis-ă-vis cu noua Casa Cerești

Telefon 11-41

aduce la cunoștință că,

Incepând dela 4 Maiu
livreză ghiață

artificială în cele mai bune condiții pe lângă următoarele prețuri oficiale fixate de Primărie:

1 tablă	Lei 28.-
1/2 tablă	Lei 14.-

Cu abonament plătit prealabil pe 1 lună:

1 tablă	Lei 26.-
1/2 tablă	Lei 13.-

Restauratorii și măcelarii beneficiază de o reducere de 25% pe lângă un abonament pe 3 luni

Reducerea răției de marmeladă în Anglia

Consumul de marmeladă era foarte mare înainte de război în Anglia. Din cauza reducerii aprovisionărilor pe mare, noua răție de marmeladă a fost fixată la 225 gr. lunar, ceea ce reprezintă o mare reducere a consumului de marmeladă, pe care îl făceau englezii.

Pian scurt
cu coarde încrucișate
de vânzare
TEMPO
casă de comision
Arad, Pal. Fischer Filz**Banca de Credit Român S. A. la Arad**

Casa de Păstrare a Județului trei dl dr. Nicolae Major, directorul, care a condus succursala dela Băncii de Credit Român S. A., cu centrala la București, aceasta a înființat o sucursală la Arad, care s-a instalat în fostul local, al instiției arădane, din Boulevardul Regele Mihai Nr. 22.

Din partea noastră urăm notei după informațiile zilese — în instituții, îmbăndă și deplin succes, urma tranzacțunei — succursala pentru prețurile ei contribuie, puțină, la Băncii de Credit Român S. A., este să în slujba inflorirei vieții condusă cu multă prudență de către dñe. d'n Arad.

Pentru păstrarea blănurilor
pe vară vă oferă serviciile sale**Blănăria Zircher**
ARA D, Strada Eminescu Nr. 14**Activitatea vulcanilor**
în anul 1939

Activitatea vulcanilor este supusă emis un miliard mc de lava, jorunor mari oscilații. Întrevauri mândă lucuri cu o suprafață de 100x60 m, lava curgând cu o viteză de 4-10 m/sec pe o distanță de 22 km. Dintre vulcanii europeni, Vezuful a avut o activitate redusă. Elta a 1937 au fost activi 39 vulcani, în jost joară înștiit până în iunie, 1938, iar în 1939, 31. Cel mai fiind mai activ în a doua jumătate a anului. Stromboli însă a fost foarte activ. După o pauză de 11 ani, vulcanul grec Santorini și-a reinvențiat în nouă de aburi, 63 de cese, vulcanul să a format o insulă nouă, numindu-l îndată. Cea mai mare după cîteva zile se răcesc înălțări, încă se poate cădea pe ea. can Nyamagira, care din 1939 a nouă insulă se numește Triton.

B. Intensitatea sentimentelor

(Urmare din pagina 1-a)

Nouă gradăție de aperceptione, cind se adă intensitatea aproape până la indiferență și atunci ștergem și aruncăm încercările pierdute. Intensitatea e deci un corolar al aperceptionii senzitive, relativ și acordant. În toate paginile literaturii noastre poetice joacă un rol lată de mare potențial intensității, că ar fi immense rezerve de exemplu. Aproape nu e nici un scriitor, care să nu se împiede de acest potențial. La o anumită vîrstă, cu fibrele sensoriale mai fine și mai aperceptive, intensitatea te obsedeză și te încumești. Și răși la o vîrstă, când echilibrul rational și sensorial e bine fixat, intensitatea e un factor care te captează în măsura ei corespunzătoare. Cele mai mature opere aparțin deci vîrstei tineretii și bărbătiei. Desigur, că călătorii mă vor întreba ce mijloace mai departe, prin ce mijloacă încheagă sentimentele.

In expresivitatea intensității are un rol primordial verbul, după el urmează adjecțivul, apoi celelalte. Metaforele, metonimile, onomatopeele desăvârșesc această structură și o finalizează într'un tot armönos și sublim. Căci delă expresivitatea intensității și spontaneitatei — atâtă prima calitate și cea mai înținsecă a unei poezii: adeca și o poezie. Dar delă spontaneitatea până la valorizarea poetică e nespus de departe pentru unii, cum nu mai puțin adevărat e că și foarte aproape pentru alii, când e vorba cu ce forte poețice ai de lucru. Efluxul intensității e unul și altul și echivalentul artistic, adeca poezia. Aci e înălțuită decare forță poetică: pe care călă ajunge cineva la concretizarea senzațiilor efervescente. Cine nu stie de ex.: că pentru mișcarea aerului avem un termen generic: bate vîntul. Dar răși va ști fiecare, că acest verb are sute de nuante de expresivitate. Substituirea unora în nuante neadequate cere o imediată consecință; scădereea intensității respective suprimarea acesteia. În ce mod și cu ce fel de onomatopee vor colabora intensitatea și spontaneitatea, cu aceleași va labora și poetul. La adjecțive și substantive e același rol. Structura metaforică e intermediul ultim pentru concretizare, mai rămâne finalizarea și orânduirea tuturor nuantelor de senzații și intensitate. De căte ori se plăgăză verbul în structura lui metaforică! Căutați paginile literaturii noastre poetice și veți afla ce rol are intensitatea ca reprezentare realistică și originală. Începătorul sau debutantul dibuje și tendează la cele mai căutate forme de notiuni — are însă înaintea sa un zid de nepătruns, zidul ingeniozității, pe care a-l escalade au dispuse

de talent. Ingeniozitatea și originalitatea intensității îl-au ridicat pe Eminescu, Cosbuc, Iosif, P. Cernă, O. Goga, El. Farago, M. Iacobescu, etc. Si atât de aparentă e această intensitate, că puțini își dau seama. Un alt exemplu: verbul a sedea. Căte nuante nu are acest verb pentru măriadele de noi uni și în căre subdiviziuni nu îl găsim! Intensitatea ca prin efect are să lezeze la forța noastră empirică. Pe calea reconstruirii formele adecuate și realistice ale vieții, va pătrunde adânc în psihologia individualului și de contrastele cele mici în genoase se va evidenția realul în adâvărata lumină a intensității. Din real și trăit, se combină, se contează, în să fără timbrul intensității nu ieșe vîctoriosă ideea. Căci intensitatea o reproduce ideea în întregă ei fizică la tampon durată și dărzenia la concretizarea senzațiilor efervescente. Cine nu stie de ex.: că pentru mișcarea aerului avem un termen generic: bate vîntul. Dar răși va ști fiecare, că acest verb are sute de nuante de expresivitate. Această căunei luptă crâncene, ori luptă dintr-un doborât, în fine numărul senzațiilor e divers și multitudin. De la tampon până la poezie și gheță e o luptă în întregul, care reconstruiește senzațile după altfel mai vechi, tradiționali și simbolice interele pentru a ofla cheia intensității.

LUCIAN COSTIN

Unificări motorizate germane în Africa, mergând spre frontul Siriei

D-nii von Ribbentrop și Matsuoaka îndreptându-se spre castelul Bellevue din Berlin

M. S. Regele Mihai I a făcut înaintat în grad

Sâmbătă, 10 Mai, înainte de amiază s'a desfășurat în Capitală solemnitatea înaltării în grad a M. S. Regelui.

Cu prilejul zilei de 10 Mai, în zorii zilei 101 lovitură de tun au anunțat populației Capitalei, marea sărbătoare națională a românilor de pretutindeni. De cu dimineață, trupele s-au încolonat în Piața Victoriei, precum și populația, în mare număr, în așteptarea M. Sale Regelui și a Conducătorului Statului.

La orele 10, Majestatea Sa Regele, însorit de Conducătorul Statului a sosit în Piața Victoriei, fiind întâmpinat de către d. general Pantazi, care a dat raportul.

Sosirea Majestății Sale Regelui a fost anunțată prin 21

lovituri de tun, intonându-se Imnul Regal.

M. S. Regele Mihai I

După ce M. Sa Regele și Conducătorul Statului au

trecut în revistă trupele, în urale nesfârșite din partea asistenței, s'a indreptat spre tribună, unde după datina ortodoxă a fost întâmpinat de P. S. S. Episcopul Armatiei Ciopron, cu Sf. Evanghelia, pe care Majestatea Sa sărutând-o, s'a oficiat Te-Deum-ul.

După sfânta slujbă, a avut loc defilarea, închinându-se în fața Majestății Sale Regelui steagurile unităților din garnizoana București și a școalelor militare, precum și cele ciuruite de gloantele dușmane, din războiul mondial, semnele biruințelor trăcute și viitoare.

La defilare au luat parte mai multe detașamente de onoare ale trupelor germane aflate în Capitală.

Ultima oră

INTERNE

Prințipele Hohenzollern înaintat la gradul de general de divizie

București. — Monitorul zilei de 10 Mai, principala Oficial publică Decretul-Legă, semnat de Conducătorul la gradul de general de Statului, prin care cu ocazia viziei.

Contravenienții la timbrul de 4%, vor fi date publicității

București. — Ministerul Finanțelor aduce la cunoștința comercianților industriașilor și publicului consumator că, este informat de unele contravenienții legii de aplicare a timbrului 4%, pentru fondul național.

Ministrul Finanțelor face apel către publicul consumator, ca să îndeplinească datoria patriotică și să ceară comercianților și industria-

șilor aplicarea timbrului de 4% pe notele de plată, sau chitante, după totodată ca, începând de 15 Mai a. c. să fie publicat presă și radio, numele contravenienților la această lege.

Ministerul Finanțelor a dat dispoziții severe pentru cazuri de recidivă.

Recensământul farmaciștilor și droghiștilor

București. — Ministerul Sănătății aduce la cunoștința celor interesati că, până la data de 15 Mai se va face recensământul farmaciștilor și droghiștilor militari și civili.

Sărbătorirea zilei de 10 Mai în străinătatea

Cu ocazia sărbătoarei naționale române de 10 Mai, au avut loc Te-Deumuri și recepti și în străinătate. Astfel la Berlin, la biserică ortodoxă de acolo, s'a oficiat o slujbă religioasă în prezența ministrului plenipotențiar, Bossi, fiind de față membrii legației, colonia română, reprezentanți instituțiilor de cultură, ofițerii români care își fac stagiul la Berlin, precum și alte personalități de seamă din Berlin.

Incep la orele 6 fix, și începe lupta pentru dobândirea victoriei. În minutul 66, Henegar centraza lui Bătrân și încrândă la treilea goal pentru Gloria (3:2), ca după un minut Fritz din pasul lui Ignă să trimite mingea în poarta lui Boroș, ridicând scorul cu 4:2 pentru gazde.

Dela Gloria putem spune că, toți băieți s-au achitat în mod conștientios de misiunea ce a avut-o.

Apararea a fost excelentă prin Volentier și Botău, Șicolan bun, Henegar excepțional, a creiat toate goalurile. Bătrân periculos, iar prin Ignă s'a marcat un goal. Șimăndan deosebit de frumoase. Dela Cozacu și Tereanu.

După serviciul divin, asistența a fost invitată în saloanele legației, unde a avut loc o recepție.

Donația Regelui-Impărat al Italiei

Tirana. — Se anunță că, cu ocazia vizitei M. S. Regelui-Impărat, Victor Emmanuel, în Albania, Majestatea

deosebită a avut loc, în biserică ortodoxă dela Bratislava, Te-Deum, în prezența d-lui ministru al României, Elefterescu, membru coloniei române, membru și vernului slovac și ziaristi străini, urmat de o recepție în sala de la Legației.

Au mai fost oficiale servicii religioase, pentru comemorarea zilei de 10 Mai, la capela ortodoxă din Stockholm, bisericile ortodoxe din Wiena, Sofia, Budapesta, Istanbul urmate de receptii, la cari au luat parte miniștri plenipotențiali din România, colonia română și o-

Evacuarea populației din Gibraltar întâmpină greutăți

Roma. — Agenția "Stefan" anunță din Algesiras, că evacuarea populației civile a fost amânată.

Evacuarea a trebuit să fie amânată din cauza nemulțumirii

în rândurile populației contră ceduri din partea organelor

pective.

Ministrul Croației la Berlin a sosit pe neașteptate la Zagreb

Zagreb. — Ministrul Croației la avion pus la dispoziția d-sa Berlin, în urma unei convorbiri cu către Führer.

Führerul, a sosit pe neașteptate D-sa a fost imediat primul mînică la Zagreb, pe bordul unui președinte, d. dr. Ante Pavelić.

Colonelul Lindbergh despre viitorul democrației

New-York. — A avut loc o mare întrunire populară, la terminat cuvântarea care a vorbit colonelul Lindberg. Înțând că, nu știe cât timp Lindberg. Între altele d-sa a depărtat că, viitorul democrație, însă atât timp declarat că, viitorul democrație, însă atât timp treci depinde dacă poporul poate vorbi, el va spune că și rezolve problemele, vărul poporului american

Divizia A.

UDR — U. Tricolor 3:0
Venus — Sportul St. 6:0
Rapid — Brăila 3:0
Ploiești — Craiova 1:1

Gloria—Universitatea 4:2 (2:2)

Duminică, 11 Mai 1941, pe arena Gloriei s'a disputat matchul divizionar între echipele Gloria din localitate și Universitatea din Sibiu terminându-se prin înfrângerea oaspeților cu 4:2.

La fluerul d-lui Sepi s'a olinat următorul:

GLORIA: Gerold, Botău, Voletin — Șicolan, Mladin, Nicula — Ignă, Șimăndan, Fritz, Henegar și Bătrân.

UNIVERSITATEA: Boroș, Adoc, Medrea II, Chendi, Medrea I, Hintz, Tereanu, Coman, Jojea, Medrea III și Cozacu.

Arbitrajul d-lui Sepi foarte slab. Spectatorii la 1500. Teren desfundat și timp ploios.

Cu tot timpul favorabil, cu totă brutalitatea universitarilor, sim-

ticoului care reglementează „atacă om”. Acest articol a fost schimbat în sensul că, de acum înainte arbitrul va trebui să sanctioneze atacul sau împiedecarea adversarului, atunci când el nu are mingea. Deci un adversar dacă nu va fi în posesia balonului, nu va putea fi atacat sau împiedecat în nici un fel, corect sau necorect. Dacă aceasta se va întâmpla totuși, arbitrul va trebui să dicteze o lovitură liberă indirectă — în cazul când atacul a fost reglementar — și lovitură liberă directă în cazul când atacul a fost nereglementar. Reiese deci, că atacarea în mod nereglementar a unui adversar fără mingea în spațiul de reparare, va putea atrage chiar lovitura de pe deapsă. (11 m.) (RDV)

palica eclopă orădană i-a zdobil. De drept cuvânt a meritat această infrângere. Băieți noștri au murit, și-au pus tot sufletul și au avut un singur crez că trebuie să învingă.

Tot publicul arădan a fost scandalizat de nesportivitatea sibieneșilor și de arbitrajul infect al arbitrului, dându-se nașteri mai tot timpul jocului la brutalitatea din partea oaspeților. De exemplu fundașul Adoc scosese spectatorii din răbdare prin loviturile intenționate contra jucătorilor arădan și fără să se sesize dl. arbitru. Cu toate acestea Gloria n'a făcut pe placul nici d-lui arbitru, nici adversarilor și le-a dat o lecție bine meritată. CUM S'A MARCAT:

A marcat Fritz 3, Bătrân 1, Cozacu 1, Taranu 1.

Jocul începe la orele 5 și 5 minute. Mingea este pusă în joc de oaspeții. Cu tot terenul desfundat ambele echipe vrea să obțină cele 2 puncte destul de prețioase. După 10 minute delă începerea jocului, Fritz trimite fulgerător în piața lui Boroș, mingea îngreunată de noroi,

DISTRICT

Olimpia — SMRA 5:1

Astra — CAA 6:4

Jean R. Neacșu

USSR la târgul din Budapesta

Budapestă. — Uniunea Sovietelor va participa, precum se anunță în ziare, pentru prima dată la târgul internațional de măște din Budapesta, care s'a inceput la 2 Mai. Materialul de expoziție va cuprinde i. a. pieleler și blănuri, articole și mașini agricole precum și produse ale industriei electrotehnice și chimice a Uniunii Sovietelor.

MAȘINI DE SCRIS

rechizite de birou, repararea mașinelor de scris și stiloulor la

M. Szegfű
Arad, Str. Brăduț Nr. 7
Telefon: 11-44

TIP. LOVROV & CO., ARAD

Pardesiuri, haine, curăță și vopsește **HOSZPODAR** Magazin: Eminescu 3
Intreprinderea: Stroescu 13 Impregnam palioane balon